



# RAAD VAN STATE

## afdeling Wetgeving

advies 63.005/VR  
van 26 maart 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende instemming met het protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van een eengemaakt octrooigerecht, ondertekend te Brussel op 29 juni 2016’

Op 19 februari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen,<sup>(\*)</sup> een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende instemming met het protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van een eengemaakt octrooigerecht, ondertekend te Brussel op 29 juni 2016’.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 20 maart 2018. De verenigde kamers waren samengesteld uit Jacques JAUMOTTE, Voorzitter van de Raad van State, Jo BAERT en Martine BAGUET, kamervoorzitters, Jan SMETS, Bernard BLERO en Koen MUYLLE, staatsraden, Marianne DONY en Bruno PEETERS, assessoren, en Anne-Catherine VAN GEERSDAELE en Greet VERBERCKMOES, griffiers.

Het verslag is uitgebracht door Jean-Luc PAQUET, eerste auditeur, en Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 maart 2018.

\*

---

<sup>(\*)</sup> Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond<sup>1</sup>, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

\*

### STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest strekt ertoe instemming te verlenen met het Protocol ‘inzake voorrechten en immuniteiten van het Eengemaakt Octrooigerecht’, ondertekend te Brussel op 29 juni 2016 (hierna: het Protocol).

### BEVOEGDHEID

3. De Werkgroep gemengde verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten ‘over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen’, heeft op 3 december 2015 geoordeeld dat het Protocol een gemengd karakter heeft.<sup>2</sup>

Met dit oordeel kan worden ingestemd.

### ONDERZOEK VAN HET PROTOCOL

#### Artikel 9

4. In artikel 9 van het Protocol worden de voorrechten en de immuniteiten van de rechters en de griffier van het Eengemaakt Octrooigerecht (hierna: het Gerecht) geregeld en in artikel 10 van het Protocol de voorrechten en de immuniteiten van de personeelsleden van het Gerecht. De bij de beide artikelen toegekende voorrechten en immuniteiten lopen inhoudelijk grotendeels gelijk, maar op twee punten zijn er verschillen wat betreft de toegekende voorrechten. Ten eerste wordt in artikel 10, lid 2, b, *in fine*, van het Protocol voor de personeelsleden bepaald dat de salarissen, de lonen en de emolumenten vrijgesteld zijn van nationale belastingheffing, maar dat deze door de staten die partij zijn bij het Protocol wel in aanmerking mogen worden genomen ten behoeve van de te heffen belasting over inkomsten uit andere bronnen (het zogenaamde progressievoorbehoud). Ten tweede wordt in artikel 10, lid 3, van het Protocol wat betreft de personeelsleden bepaald dat geen enkele staat verplicht is om de

---

<sup>1</sup> Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

<sup>2</sup> De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid stemde via de schriftelijke procedure in met het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen, wat bij brieven van 2 mei 2016 is bevestigd.

voorrechten uit lid 2<sup>3</sup> uit te breiden tot zijn eigen onderdanen of tot personen die onmiddellijk voorafgaand aan het aanvaarden van hun functie bij het Gerecht hun vaste woonplaats in die staat hadden (voorbehoud voor eigen onderdanen en ingezetenen).

Het voornoemde progressievoorbehoud en het voorbehoud voor eigen onderdanen en ingezetenen op de toegekende voorrechten zijn thans gebruikelijk in zetelakkoorden die door België worden gesloten. In het Protocol worden deze voorbehouden evenwel enkel gemaakt voor de personeelsleden, maar niet voor de rechters en de griffier van het Gerecht.

Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting in te gaan op de verantwoording voor dit onderscheid in behandeling.

### Artikel 13

5. In artikel 13, lid 2, van het Protocol wordt bepaald dat het presidium van het Gerecht niet alleen gerechtigd, maar ook verplicht is om de immuniteiten van de rechters, de griffier en het personeel ingevolge de artikelen 9 en 10 op te heffen, indien het van oordeel is dat deze de normale loop van het recht zouden belemmeren en zulks mogelijk is zonder de belangen van het Gerecht te schaden (eerste zin). Het Bestuurscomité heeft “hetzelfde recht en dezelfde verplichting” ten aanzien van de leden van het Raadgevend Comité (derde zin). De Staten die partij zijn bij het Protocol hebben “hetzelfde recht” ten aanzien van hun vertegenwoordigers in het Bestuurscomité en het Begrotingscomité (tweede zin). Op de vraag of in deze laatste bepaling de woorden “en dezelfde verplichting” niet ten onrechte zijn weggevallen, antwoordde de gemachtigde wat volgt:

“Artikel 13 PVI: Artikel 13(2) bepaalt inderdaad dat een staat die partij is het recht heeft – maar niet de verplichting – de immuniteit van zijn vertegenwoordigers in het administratief comité en in het begrotingscomité op te heffen, indien hij van oordeel is dat deze immuniteit de normale loop van het recht zou belemmeren en zulks mogelijk is zonder de belangen van het Gerecht te schaden, terwijl het presidium in dezelfde situatie deze verplichting wel heeft. Ook hier was dit onderscheid geen voorwerp van enige bijzondere debatten. Er mag worden aangenomen dat de overeenkomstsluitende lidstaten over een discretionaire marge moeten kunnen beschikken om te bepalen of het opportuun is om de immuniteit van hun vertegenwoordigers op te heffen. Aangezien de tekst van het PVI werd goedgekeurd, is het niet meer mogelijk om een bepaald aspect in de tekst te wijzigen.”

### Artikel 19

6. Artikel 19 van het Protocol bepaalt dat een overeenkomstsluitende lidstaat – dit is een staat die partij is bij de Overeenkomst ‘betreffende een eengemaakt octrooigerecht’, gedaan

---

<sup>3</sup> Namelijk de vrijstelling van nationale belastingheffing over de salarissen, de lonen en de emolumenten en de vrijstelling van de verplichte bijdragen aan nationale regelingen voor sociale zekerheid en ziektekosten van zodra een regeling dienaangaande uitgevaardigd door het Gerecht van toepassing is.

te Brussel op 19 februari 2013 (zie artikel 1, d), van het Protocol)<sup>4</sup> – de depositaris er te allen tijde van in kennis kan stellen dat hij het Protocol voorlopig toepast.

Gevraagd of België een dergelijke verklaring van voorlopige toepassing heeft neergelegd, dan wel het voornemen bestaat om dit te doen, verklaarde de gemachtigde wat volgt:

“België heeft geen verklaring van voorlopige toepassing ingediend bij toepassing van artikel 19. De opportuniteit van deze verklaring zal, afhankelijk van het inwerkingtredingsschema van de UPC-Overeenkomst en rekening houdend met de stand van de ratificatieprocedures van het PVI, door de federale staat en de gefedereerde entiteiten worden beoordeeld.”

De Raad van State wenst eraan te herinneren dat met het afleggen van een verklaring van voorlopige toepassing enerzijds dreigt te worden vooruitgelopen op de instemming van de betrokken parlementen en anderzijds praktische en juridische moeilijkheden dreigen te ontstaan. Dit laatste is in het bijzonder het geval voor de voorlopige toepassing van immuniteiten.<sup>5</sup> De Raad van State raadt dan ook aan om de immuniteiten principieel uit te sluiten van een eventuele voorlopige toepassing, dan wel om zich pas tot voorlopige toepassing te engageren nadat de betrokken wetgevende vergaderingen – met kennis van zaken – hun instemming met het Protocol hebben verleend.

#### Nederlandse vertaling

7. De Nederlandse vertaling van het Protocol verdient nog een bijkomend nazicht, en waar nodig te worden aangepast vooraleer het ontwerp in het Vlaams Parlement wordt neergelegd. Zo dient de Nederlandse tekst van artikel 1, 1), beter aan te sluiten op de authentieke tekstversies van het Protocol en dient in het opschrift van artikel 3 de passage “[treedt in werking op een ander te bepalen tijdstip]” te worden geschrapt.

---

<sup>4</sup> Deze overeenkomst is internationaal nog niet in werking getreden. België heeft wel al een instrument van bekrachtiging en een verklaring van (gedeeltelijke) voorlopige toepassing neergelegd bij de depositaris van de overeenkomst. Deze verklaring luidt: “En date du 6 juin 2014 le Royaume de Belgique a déposé son instrument de ratification relatif à l’Accord susmentionné auprès du Secrétariat général de l’Union européenne, dépositaire de l’Accord, conformément à l’article 84 de cet Accord. Dans l’attente de l’entrée en vigueur de l’Accord en application de son article 89, le Royaume de Belgique déclare qu’il s’engage à appliquer à titre provisoire à partir du 15 mai 2017 - les articles 1-2, 4-5, 6(1), 7, 10-19, 35(1,3 et 4), 36-41 et 71(3) de l’Accord, - les articles 1-7(1), 7(5), 9-18, 20(1), 22-28, 30, 32 et 33 de l’Annexe I de l’Accord (Statuts de la juridiction unifiée du brevet)” (zie: <http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2015056>).

<sup>5</sup> Zie bijvoorbeeld Cass. 12 maart 2001, *Liga van de Arabische Staten*, Arr.Cass. 2001, 395 en adv.RvS 55.573/VR van 15 april 2014 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 16 januari 2015 ‘tot instemming met: 1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België’, *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 120/1, 27-28, opmerking 5, waarin onder meer wordt aanbevolen om een nadere Belgische regeling uit te werken voor de inwerkingtreding en de temporele toepassing van zetelakkoorden.

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERPOpschrift en artikel 2

8. In het opschrift en in artikel 2 van het voorontwerp schrijve men, zoals in de bijgevoegde vertaling van het Protocol, telkens “Protocol inzake voorrechten en immuniteiten van het Eengemaakt Octrooigerecht” in plaats van “protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van een eengemaakt octrooigerecht”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jacques JAUMOTTE